

Budget 2026

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Styrning och ledning.....	5
2.1	Regelstyrning.....	5
2.2	Mål och resultatstyrning	5
2.3	Ekonomistyrning	6
3	Förutsättningar.....	7
3.1	Utgångspunkter	7
3.2	Viktiga utvecklingsområden	8
3.2.1	Likvärdig förskola	8
3.2.2	Höja kompetensen	9
3.2.3	Arbetsmiljö	10
3.2.4	Förbättra chefers förutsättningar	11
3.2.5	Anpassning utifrån befolkningsminskning	12
3.2.6	Uppföljning utvecklingsområden.....	13
3.2.7	Nyckeltal	13
4	Mål.....	18
4.1	Inledning.....	18
4.2	Kommunfullmäktiges mål.....	18
4.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	18
4.2.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	19
4.2.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	19
4.2.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.....	20
4.2.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.....	20
4.2.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	20
4.2.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	21
4.3	Uppföljning mål.....	21
5	Uppdrag	22
5.1	Inledning.....	22
5.2	Uppdrag från kommunfullmäktige	22
5.3	Uppdrag från nämnden.....	23

5.4	Uppföljning uppdrag.....	23
6	Nämndspecifika inriktningar	24
7	Resursfördelning.....	25
7.1	Steg för steg - fördelning av resurser	25
7.2	Tilldelad ekonomisk ram från kommunfullmäktige.....	25
7.3	Förutsättningar budget 2026	26
7.3.1	Fördelning statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan	26
7.3.2	Indexuppräknig avgifter	27
7.4	Fördelning av resurser 2026	27
7.4.1	Centrala avsättningar	28
7.4.2	Förebyggande och ej lagstadgad verksamhet	29
7.4.3	Tilläggsbelopp, extraordinärt stöd och specialförskolor ..	29
7.4.4	Ram att fördela i barnpeng	29
7.4.5	Barnpeng	29
7.4.6	Fristående verksamhet.....	30
7.4.7	Kommunal verksamhet.....	30
7.5	Ekonomisk och organisatorisk påverkan.....	31

1 Inledning

Göteborgs Stads budget som kommunfullmäktige beslutat om är det övergripande styrdokumentet för stadens utveckling.

Förskolenämndens budget utgår från Göteborg Stads budget och nämndens genomförandeplan. Genomförandeplanen är ett politiskt styrdokument som beskriver inriktningen för nämndens arbete, utifrån kommunfullmäktiges budget.

I nämndens budget beskrivs verksamhetens förutsättningar och viktigaste utvecklingsområden, hur nämnden ska bidra till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges mål, vilka uppdrag som fördelats till nämnden och fördelningen av ekonomiska resurser inom nämndens ansvarsområde.

Budgeten lyfter fram de mål, uppdrag och utvecklingsområden som är särskilt prioriterade. Övrigt ska utföras som tidigare, enligt gällande lagstiftning och övriga styrdokument. Lagstiftning och ekonomiska ramar står över mål, riktlinjer, planer, program och policys, som ska ses som stödjande dokument.

2 Styrning och ledning

2.1 Regelstyrning

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Förskolenämnden är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom förskola och pedagogisk omsorg enligt skollagen, skolförordningen samt övrig lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden ansvarar också för öppen förskola, omsorg på obekväm arbetstid samt verkställighet av grundskolenämndens gynnande beslut avseende pedagogisk omsorg och omsorg på obekväm arbetstid som erbjuds i stället för fritidshem.

2.2 Mål och resultatstyrning

Göteborgs Stads budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för nämnder och bolagsstyrelser. Budgeten anger kommunfullmäktiges mål och inriktningar samt ekonomiska ramar för verksamheten. Planer, program, riktlinjer, uppdrag, inriktningar och andra styrdokument som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten.

Kommunfullmäktiges budgetmål gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Målen gäller för hela mandatperioden och måluppfyllelse ska eftersträvas så snart som möjligt. Nämnder och bolagsstyrelser ska ange hur de avser att arbeta för att nå god måluppfyllelse i sina genomförandeplaner, budgetar och/eller affärsplaner. Målen ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser och anpassas till deras specifika verksamhet. Göteborgs Stads mål ska bidra till att uppnå regionala, nationella och globala mål, där FN:s globala hållbarhetsmål utgör ramen.

Uppdragen från kommunfullmäktiges budget ska börja genomföras under året och fortsätter att gälla till dess att de har genomförts och avslutats. De positiva resultaten av arbetet med uppdragen ska tas till vara i den ordinarie verksamheten. Nämnder och bolagsstyrelser ska prioritera kommunfullmäktiges budgetuppdrag och planera sin verksamhet så att uppdragen kan genomföras.

Kommunfullmäktiges budgetuppdrag är överordnade andra uppdrag som tillkommer genom initiativ i nämnder och bolagsstyrelser. Utredningsuppdrag som kan innebära betydande ekonomiska konsekvenser ska genomföras på ett sådant sätt att de kan redovisas i tid för att kunna hanteras som ett underlag till den ordinarie budgetprocessen.

Det är nämndens ansvar att göra verklighet av kommunfullmäktiges styrning. Vid beslut om genomförandeplan och budget säkerställs hur nämnden kommer omhänderta tilldelade mål och uppdrag.

Budget samt genomförandeplan följs upp under året vid delårs- samt årsrapport för att ge nämnden den styrinformation som krävs för att kunna utveckla förskoleverksamheten i Göteborgs Stad.

2.3 Ekonomistyrning

Resursfördelningsmodell

Förskolenämndens resursfördelningsmodell är utformad för att styra mot en mer likvärdig förskola. Det innebär att mer resurser styrs dit behoven är som störst.

Den största delen av förskolenämndens budget fördelas ut som en summa per barn, en så kallad barnpeng. Barnpengen består av ett grundbelopp och ett strukturbelopp.

Grundbeloppet omfattar 95 procent av barnpengen och viktas utifrån barnets ålder och vistelsetid. Fem procent av pengarna består av ett strukturbelopp som fördelas kompensatoriskt för att skillnader i barns förutsättningar och behov ska kunna utjämnas. Beloppet baseras på ett socialt index för varje enskild förskola. Indexet byggs upp av nio olika socioekonomiska bakgrundsvariabler hos alla de barn som finns inskrivna på förskolan. Indexet bestäms av Statistiska centralbyrån varje år. Hur strukturbeloppet fördelas per index finns i bilaga 2.

Vid beräkning av nämndens bidrag och barnpeng tillämpas likabehandlingsprincipen som innebär att bidrag till fristående verksamhet beräknas på samma grund som vid fördelning av resurser till kommunens egna motsvarande verksamheter (8 kap. 22 § skollagen).

Regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning

I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning framgår att nämnd ska besluta om interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning och överföring av eget kapital vid årsskiftet. Enligt stadens regler ska nämndens egen styrning också ange befogenhetsfördelningen mellan nämnd och dess förvaltning. Förskolenämnden fastställde riktlinjer för ekonomistyrning enligt stadens regler i samband med beslut om budget 2019 (2018-12-12 § 104 N608-1144/18).

Regler för hantering av över- och underskott för förskoleenheter

Nämnden har också beslutat om regler för hantering av under- och överskott över årsskiftet för förskoleenheter. Efter bokslutsberedningen överförs hela överskottet eller underskottet till enhetens budget som eget kapital, så länge enheten har bedrivit sin verksamhet enligt de mål som har bestämts. Den ekonomiska ramen är dock styrande och överordnad prestations- och verksamhetsmål. En bedömning görs också om nya verksamheter genomförts och om överskottet uppstått genom i huvudsak egna åtgärder inom den organisatoriska enheten. Begränsningsregler tillämpas då det egna kapitalet kan uppgå till maximalt 3 procent av omsättningen på respektive enhet. Om en enhets egna kapital är negativt ska beloppet återbetalas nästkommande budgetår. Om skulden är av betydande storlek kan avbetalningsplan upprättas på maximalt tre år.

Statsbidrag

Statsbidrag är ett sätt att ge statligt ekonomiskt stöd till specifika insatser eller syften. Varje år har förskolenämnden möjlighet att söka ett antal olika statsbidrag specifikt riktade till förskola. Inriktningen och beviljade bidragssummor kan variera från år till år vilket innebär en möjlighet att rikta styrningen samtidigt som det kan vara en osäkerhetsfaktor vid planering av verksamheten.

3 Förutsättningar

3.1 Utgångspunkter

Ekonomiska förutsättningar

Den budget som kommunfullmäktige tilldelat nämnden innebär att verksamheten har goda ekonomiska förutsättningar inför 2026. Verksamheten har därmed möjlighet att genomföra kvalitetshöjande insatser under nästa år. Se vidare beskrivning av ekonomiska förutsättningar under avsnitt *Resursfördelning*.

Befolkningsutveckling

Trots att verksamheten i grunden har goda ekonomiska förutsättningar inför 2026 kommer det ändå att behöva genomföras anpassningar på en del förskolor på grund av den negativa befolkningsutvecklingen.

Antalet barn i befolkningen 1–5 år har minskat de senaste åren och minskningen förväntas fortsätta även kommande år. Befolkningsutvecklingen från 2020 till 2024 samt prognos framåt redovisas i diagrammet nedan.

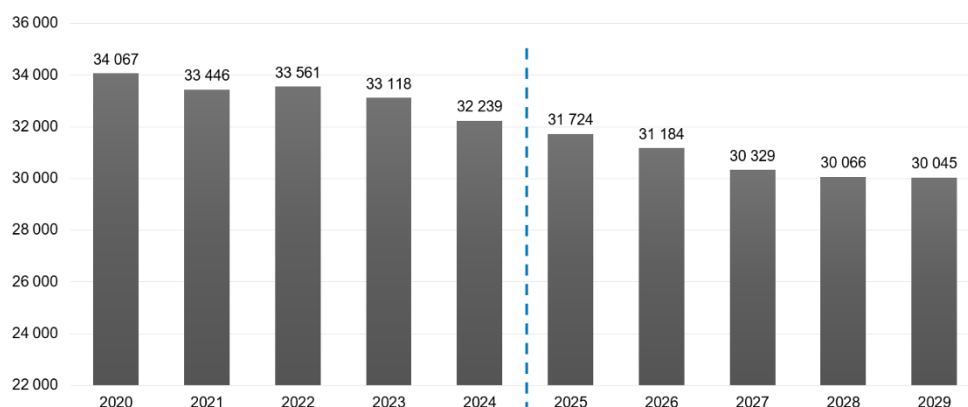

Diagram 1: Befolkning 1–5 år i december. 2020 till 2024 är baserat på utfall. 2025 till 2029 utgår ifrån stadsledningskontorets senaste prognos från mars 2025.

Enligt Göteborgs Stads senaste befolkningsprognos beräknas antalet barn i befolkningen 1–5 år minska med 540 barn mellan 2025 och 2026. Befolkningen kommer enligt stadens senaste prognos minska fram till 2029 med totalt 1679 barn.

Befolkningsminskningen är inte jämnt fördelad över staden. Inom vissa områden rör det sig om stora tapp i barnantal, i andra mindre och i vissa områden ökar antalet barn. Behovet av anpassningar kommer därmed skilja sig åt runt om i staden.

3.2 Viktiga utvecklingsområden

I nedanstående avsnitt finns en vidare beskrivning över verksamhetens nuvarande förutsättningar och vilka utvecklingsområden som därmed prioriteras under 2026.

De fem utvecklingsområden som ringades in för verksamheten inför budgetåret 2025 kvarstår. Verksamheten behöver fortsatt prioritera följande utvecklingsområden:

- Likvärdig förskola
- Höja kompetensen
- Arbetsmiljö
- Förbättra chefers förutsättningar
- Anpassning utifrån befolkningsminskning

Till varje utvecklingsområde beskrivs ett antal fokusområden för insatser. Fokusområdena har uppdaterats inför 2026. Uppdateringen baseras både på de framsteg som verksamheten gjort under 2025 och på de insatser som bedöms nödvändiga utifrån rådande förutsättningar.

3.2.1 Likvärdig förskola

Att säkerställa en likvärdig förskola utgör en grundläggande del i verksamhetens uppdrag. Med likvärdig förskola avses lika tillgång, lika kvalitet och att förskolan ska vara kompenserande.

Lika tillgång

Alla barn i Göteborg har inte samma tillgång till förskola. Andelen barn av befolkningen 1–5 år som går i förskola skiljer sig åt mellan olika områden i Göteborg. I områden där barnen har sämre socioekonomiska förutsättningar är det en lägre andel barn av befolkningen som går i förskoleverksamhet. Det samma gäller för närvaron. Barn i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar har ett lägre närvarosnitt, i relation till sin schemalagda tid.

Sen 2024 pågår ett arbete med att utveckla den uppsökande verksamheten för att fler barn ska gå i förskolan. Det pågår också insatser för att öka barnens närvaro. Även om andelen barn som är inskrivna i förskoleverksamhet och närvarosnittet har ökat under 2025 behöver utvecklingsarbetet fortsätta under 2026.

Lika kvalitet

Kvaliteten i verksamheten bedöms överlag vara god. Det finns dock skillnader mellan och inom förskolor. Där kvaliteten är lägre pågår förbättringsarbete.

För att säkerställa en god kvalitet på samtliga förskolor har verksamheten under 2025 tagit fram en ny struktur och systematik för förskolornas kvalitetsarbete. Införandet av den nya strukturen och systematiken påbörjades under hösten 2025 och fortsätter under 2026.

En förutsättning för att kunna uppnå god kvalitet på samtliga förskolor i staden är tillgången till utbildad personal. Historiskt sett har det varit svårt att rekrytera utbildad personal till områden med sämre socioekonomiska förutsättningar. Under 2025 har det påbörjats en rad insatser för att attrahera utbildad personal till dessa områden. Den problematik som tidigare funnits syns inte på samma sätt som tidigare. Det har varit ett högt söktryck med behöriga sökande i samband med rekrytering till förskolor i socioekonomiskt utsatta områden.

Tillgången till utbildad personal behöver säkerställas även inom andra områden i staden. I nuläget finns det förskolor som har problem med kompetensförsörjningen på grund av sin geografiska placering. Det handlar om förskolor i områden som har låg lokal tillgång på yrkesutbildad personal. Långa resvägar och/eller bristande kollektivtrafik blir då ett hinder i kompetensförsörjningen.

Kompenserande

Nämnden har en kompensatorisk resursfördelningsmodell som tar hänsyn till barns olika socioekonomiska förutsättningar. Inför 2025 konstaterades att modellen inte fått full effekt då det saknades styrning och uppföljning kopplat till den. Under 2025 har det tagits fram gemensamma principer för användandet av strukturbeloppet och utifrån principerna har även en modell för uppföljning tagits fram. Införandet av den nya styrningen och uppföljningen sker under 2026.

Resursfördelningsmodellen kommer under 2026 också att utvärderas i sin helhet. Syftet med utvärderingen är att värdera hur resursfördelningsmodellen fungerar i praktiken och i vilken grad den uppfyller sitt kompensatoriska och likvärdighetsfrämjande uppdrag.

Utifrån stadsrevisionens rekommendationer från granskning av verksamhetsåret 2023 pågår även ett arbete för att säkerställa att alla barn i förskolan får det särskilda stöd som de har behov av. Det handlar bland annat om framtagning och översyn av styrdokument, översyn av ekonomimodell samt utredning gällande organiseringen av specialförskolor.

Fokusområden 2026

Nedan finns en förteckning som sammanfattar de fokusområden som kopplas till utvecklingsområde Likvärdig förskola under 2026:

- Utveckling av arbetet för att fler barn ska gå i förskolan och för att öka närvaron.
- Säkerställande av likvärdig hantering kopplat till barn i behov av särskilt stöd.
- Implementering av struktur och systematik för uppföljning av förskolornas kvalitet.
- Genomförande av insatser för att attrahera och behålla utbildad personal till förskolor i socioekonomiskt utsatta områden.
- Genomförande av insatser för att attrahera och behålla utbildad personal till förskolor där det förekommer kompetensförsörjningssvårigheter på grund av förskolans geografiska placering.
- Utvärdering av resursfördelningsmodell och implementering av styrning inklusive uppföljning kopplat till socioekonomiskt strukturbelopp.

3.2.2 Höja kompetensen

Personalens kompetens är en avgörande förutsättning för att upprätthålla och utveckla kvaliteten i verksamheten. Det är därför av stor betydelse att säkerställa att den pedagogiska personalen ges goda möjligheter till kompetensutveckling. Sedan hösten 2025 finns en nationell struktur för kompetensutveckling för förskollärare genom professionsprogrammet, och under 2026 behöver verksamheten säkerställa att förskollärare har förutsättningar att ta del av programmets insatser. För barnskötare krävs en tydlig beskrivning av de kompetenser som rollen ska omfatta för att rätt kompetensutvecklingsinsatser ska kunna erbjudas. Ett arbete med att ta fram en sådan kompetensbeskrivning pågår.

Ett område som kräver särskilda insatser är personalen språkkompetens. Under 2025 har verksamheten genomfört en rad insatser för att stärka personalens språkkompetens. Kompetensutvecklingsinsatser kopplade till språk har utökats och språktest vid nyrekrytering har införts. Vidare har också personalens språkbruk i svenska inkluderats som ett kvalitetskriterium i den nya modellen för systematisk uppföljning av förskolornas kvalitet. Personal med svenska som andraspråk bedöms i hög grad ha behov av fortsatt språkutveckling. Insatserna behöver därför fortgå.

Den pedagogiska personalens kompetens för att möta barn med särskilda behov är ett annat område som kräver särskilda insatser. När verksamheten har svårt att tillgodose barns behov beror det ofta på att personalen saknar tillräcklig kompetens. Det är därför viktigt att utvecklingsinsatser inom detta område prioriteras så att alla barn får det stöd de behöver.

Arbetet med vidareutbildning av förskoleassistenter till barnskötare ska fortsatt prioriteras för att långsiktigt nå målsättningen om 100 procent utbildad personal i verksamheten. Under 2026 möjliggör statliga medel att utbildningssatsningen kan utökas.

Vidare möjliggör nämndens ekonomiska förutsättningar att kompetensen kan höjas överlag i verksamheten. Utökningen av andelen förskollärare ska fortsätta. Även antalet förste förskollärare ska utökas då det visat goda effekter på kvaliteten i verksamheten. Det ger även rektorerna förbättrade förutsättningar eftersom rollen fungerar som en viktig mellanledarfunktion.

Fokusområden 2026

Nedan finns en förteckning som sammanfattar de fokusområden som kopplas till utvecklingsområde Höja kompetensen under 2026:

- Utökning av andelen förskollärare och antalet förste förskollärare.
- Förstärkning av personalens språkkompetens.
- Förstärkning av den pedagogiska personalens kompetens för att möta barn med särskilda behov.
- Säkerställande av kompetensutveckling för förskollärare och barnskötare.
- Vidareutbildning av förskoleassistenter till barnskötare.

3.2.3 Arbetsmiljö

En hållbar arbetsmiljö är viktig ur en rad olika aspekter. Bland annat kopplat till personalens välmående, kontinuitet och kvalitet i verksamheten samt i ett ekonomiskt perspektiv.

Det har genomförts en rad insatser i verksamheten under 2025 i syfte att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön. Bland annat har arbetssätt med riktat stöd till arbetsplatser med hög sjukfrånvaro och sämre arbetsmiljö införts, bemanningsenheter med tillsvidareanställda vikarier etablerats och personaltätheten har förstärkts.

De genomförda insatserna har bidragit till att sjukfrånvaron minskat under 2025. Trots denna positiva utveckling är sjukfrånvaron fortsatt hög, vilket innebär att de pågående insatserna behöver fortsätta och ytterligare utvecklas.

Resultatet från den senaste medarbetarundersökningen visar också på förbättringar. Medarbetarnas resultat har ökat inom merparten av de områden som ingår i mätningen. *Organisatorisk tillit, utveckling och vår arbetsplats* är de områden som ökat mest. Även resultatet för område arbetsbelastning och återhämtning har förbättrats men är fortsatt ett utvecklingsområde.

Personaltätheten och barngruppernas storlek utgör två centrala faktorer för en hållbar arbetsmiljö. Under 2025 har personaltätheten förstärkts, och med den tilldelning nämnden får för 2026 finns utrymme att höja den ytterligare. De ekonomiska förutsättningarna, i kombination med att antalet barn i förskoleåldern minskar, skapar dessutom bättre möjligheter att genomföra åtgärder som syftar till att minska barngruppernas storlek. Förutsättningarna varierar dock mellan olika delar av staden, och i områden där det råder brist på förskoleplatser behöver konsekvenserna av minskade barngrupper analyseras innan förändringar genomförs.

Det finns även ett behov av att utveckla samverkan och samarbetet mellan kärnverksamheten och intern service. Intern service upplevs inte alltid upplevs som en integrerad del av verksamheten och det finns otydligheter kring ansvar och gränsdragningar, vilket påverkar arbetsmiljön negativt. Därutöver är förskollärares och arbetslags tillgång till tillräcklig planeringstid en avgörande förutsättning för både en god arbetsmiljö och en hög kvalitet i verksamheten.

Fokusområden 2026

Nedan finns en förteckning som sammanfattar de fokusområden som kopplas till utvecklingsområde Arbetsmiljö under 2026:

- Genomförande av förvaltningens strategi för hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026.
- Förstärkning av grundbemanning.
- Minskning av barngruppernas storlek.
- Säkerställande av planeringstid för förskollärare och arbetslag.
- Utökning och utveckling av bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal.
- Utveckling av samverkan och samarbete mellan kärnverksamheten och intern service.

3.2.4 Förbättra chefers förutsättningar

Att cheferna har goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag är avgörande både ur ett arbetsmiljöperspektiv och för kvaliteten i verksamheten.

Tidigare undersökningar har visat att cheferna inte har haft tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag. Verksamheten har därför aktivt arbetat med att förbättra chefernas förutsättningar de senaste åren. Bland annat har det rekryterats fler första linjens chefer, roller och ansvar har förtydligats, och arbetet med kompetensutveckling för chefer har stärkts. Insatserna har gett effekt. De senaste två åren har chefernas resultat i medarbetarenkäten förbättrats inom en rad områden. Område *arbetsbelastning och återhämtning* är ett av de områden med störst förbättring och resultatet ligger nu i nivå med genomsnittet för cheferna i Göteborgs Stad. Trots detta förbättrade resultat utgör det ett område som kräver fortsatta insatser.

Hållbara organisatoriska förutsättningar är avgörande för att chefer ska kunna fullgöra uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. När en chef ansvarar för många enheter eller ett stort antal medarbetare minskar möjligheten till ett nära ledarskap, systematiskt kvalitetsarbete, och kontinuerlig uppföljning av arbetsmiljö och bemanning. Detta påverkar både kvalitet och arbetsmiljö i verksamheten negativt.

I nuläget överskrider antalet förskolor per chef i vissa fall vad som är lämpligt för att cheferna ska kunna utföra sitt uppdrag fullt ut. Samtidigt överskrider antalet medarbetare per chef fortsatt stadens rekommenderade riktvärde om 25 medarbetare per chef. Antalet medarbetare och antalet enheter per chef behöver minska för att ge cheferna hållbara organisatoriska förutsättningar. För att kunna minska antalet medarbetare per chef krävs det insatser för att säkerställa chefsförsörjningen. I samband med rekryteringen av rektorer under 2025 har det framkommit att det i vissa fall varit brist på kvalificerade sökande.

Chefernas kompetens utgör en annan viktig faktor som påverkar chefernas förutsättningar. Under 2025 har verksamheten tagit fram och lanserat en intern chefs- och ledarutvecklingsplattform med tillhörande insatser. Utvecklingsarbetet fortsätter framöver, bland annat handlar det om mentorskap, utbildningar inom ledarskap och teamutveckling samt en mängd basutbildningar för chefer

Även tillgången till stöd för cheferna utgör en central del för att de ska ha rätt förutsättningar att utföra sitt uppdrag. Det finns ett behov av att se över stöd till cheferna inom en rad områden. Däribland behöver stödet till cheferna gällande lokal- och fastighetsfrågor ses över. Det beror delvis på den stora mängden renoveringar som genomförs för att åtgärda det historiskt eftersatta underhållet.

Fokusområden 2026

Nedan finns en förteckning som sammanfattar de fokusområden som kopplas till utvecklingsområde Chefers förutsättningar under 2026:

- Utveckling av chef- och ledarskap.
- Minskning av antalet medarbetare per chef.
- Minskning av antal förskolor per chef.
- Utveckling av stöd till chefer.
- Införande av arbetssätt för att planera och säkerställa framtida chefsförsörjning.

3.2.5 Anpassning utifrån befolkningsminskning

Nämndens ekonomiska tilldelning bygger på antal barn i befolkningen 1–5 år. Färre barn innebär därmed att det behöver genomföras anpassningar i verksamheten. Det handlar i första hand om att se över nyttjandet av lokaler och att anpassa personalorganisationen.

Verksamheten har sen 2024 arbetat med att stärka sin förmåga att kunna möta en minskande befolkning. Under 2025 fastställdes ett antal principer som ska ligga till grund för tillfälliga eller permanenta stängningar av förskolor. Det togs också fram en process för avveckling av förskolor. Införandet av processen sker under 2026.

Befolkningsminskningen utgör inte enbart en utmaning för verksamheten. Målsättningen om att minska antalet barn per barngrupp möjliggörs i större utsträckning när antalet barn i verksamheten minskar.

Den strategiska planeringen av placeringskapaciteten, det vill säga arbetet med att planera hur många förskoleplatser som ska finnas på respektive förskola, behöver utvecklas både utifrån behovet av anpassningar och utifrån målsättningen om mindre barngrupper. I dag varierar balansen mellan tillgång och efterfrågan på förskoleplatser i olika delar av staden. Vissa områden har brist på platser medan andra har en överkapacitet, vilket kräver gemensamma principer för hur sådana obalanser ska hanteras. Exempel på frågor som behöver tydliggöras är om överinskrivningar kan accepteras vid platsbrist, och i vilken utsträckning förtätning eller stängning av verksamheter bör användas vid överskott på platser.

De demografiska förändringarna ställer även krav på en stärkt samverkan kring lokalbehov mellan olika verksamheter i staden. Arbetsformer för en strategisk samverkan med grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen i lokalfrågor håller på att arbetas fram. Ambitionen är att under kommande år etablera ett formellt forum för samverkan. Även behovet av fördjupad samverkan med andra välfärdsnämnder ska ses över.

Fokusområden 2026

Nedan finns en förteckning som sammanfattar de fokusområden som kopplas till utvecklingsområde Anpassning utifrån befolkningsminskning under 2026:

- Implementering av process för avveckling av förskolor.
- Utveckling av arbetet med strategisk planering av placeringskapacitet.
- Utveckla samverkan med andra förvaltningar kring behovet av lokaler.

3.2.6 Uppföljning utvecklingsområden

Utvecklingsområdena kommer följas upp i samband med delårsrapporterna och årsrapporten. Uppföljningen sker under avsnitt *Verksamhetens utveckling* utifrån ett antal utvalda nyckeltal, se beskrivning i nästa avsnitt.

3.2.7 Nyckeltal

Nedan finns en beskrivning över nyckeltalen för respektive utvecklingsområde, inklusive ingångsvärden inför 2026 samt i vilken riktning nyckeltalen önskas utvecklas.

Två av nyckeltalen från 2025 har bytts ut inför 2026.

Likvärdig förskola

Nyckeltal 1 - Andel barn i befolkningen 3–5 år i förskoleverksamhet

Område	Andel barn av befolkningen 3-5 år i förskoleverksamhet oktober 2024	Andel barn av befolkningen 3-5 år i förskoleverksamhet oktober 2025
Nordost	94,0	94,1%
Centrum	98,0	98,0%
Sydväst	97,0	97,2%
Hisingen	96,2	96,5%
Snitt Göteborg	96,3	96,5%

I oktober 2025 var 96,5 procent av stadens barn i åldern 3–5 år inskrivna i förskolan.

I stadsområdena Nordost och Hisingen som i snitt har ett högre socioekonomiskt index, det vill säga sämre socioekonomiska förutsättningar, är andelen barn som är inskrivna i förskoleverksamhet lägre än i övriga områden.

Målet är att andelen barn av befolkningen 3–5 år som är inskrivna i förskola ska öka, särskilt i områdena med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Nyckeltal 2 - Närvarosnitt

Område	Närvarosnitt ackumulerat oktober 2024	Närvarosnitt ackumulerat oktober 2025
Nordost	61,1	62,5%
Centrum	69,2	70,3%
Sydväst	68,1	69,1%
Hisingen	66,4	67,4%
Snitt Göteborg	66,4	67,5%

Närvarosnitt är ett mått på hur stor del av barnens schemalagda tid som nyttjas. Ackumulerat till och med oktober 2025, exklusive juli, var närvarosnittet för staden som helhet 67,5 procent.

I likhet med andel barn i förskoleverksamhet är även närvarosnittet lägre i de stadsområden som har sämre socioekonomiska förutsättningar.

Målet är att närvarosnittet ska öka, framför allt i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Nyckeltal 3 - Antal barn per förskollärare

Område	Antal barn per förskollärare oktober 2024	Antal barn per förskollärare oktober 2025
Nordost	14,2	12,7
Centrum	13,9	12,8
Sydväst	13,5	12,3
Hisingen	14,6	13,3
Snitt Göteborg	14,1	12,9

I oktober 2025 var antalet barn per förskollärare i genomsnitt 12,9 i staden som helhet. I stadsområde Hisingen, som har ett högre socioekonomiskt index, är antalet barn per förskollärare högre än stadens genomsnitt.

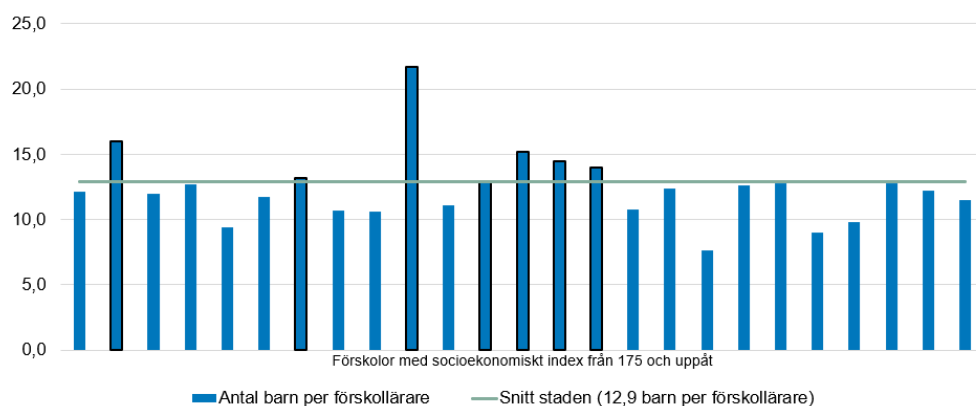

Diagram 2: Antal barn per förskollärare på förskolor med socioekonomiskt index från 175 och uppåt i relation till snittet i staden per oktober 2025.

Förskolor med högt index bör ha färre barn per förskollärare utifrån att verksamheten ska kompensera för barn olika förutsättningar. I oktober 2025 hade 72 procent av förskolorna med socioekonomiskt index från 175 och uppåt färre barn per förskollärare än stadens genomsnitt.

Målet är att förskollärartätheten ska öka, det ska bli ett lägre antal barn per förskollärare. Utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag ska det vara färre barn per förskollärare på förskolor där barnen har sämre socioekonomiska förutsättningar.

Höja kompetensen

Nyckeltal 1 och 2 - Andel förskollärare och andel barnskötare

	Oktober 2024	Oktober 2025
Andel förskollärare	37,7%	38,2%
Andel barnskötare	52,1%	55,6%

I oktober 2025 var 38,2 procent av personalen i förskoleverksamhet legitimerade förskollärare och 55,6 procent utbildade barnskötare. Det innebär att andelen utbildad personal totalt uppgick till 93,8 procent.

Målet är att andelen förskollärare och andelen utbildad personal totalt ska öka under 2026. Målbilden i ett längre perspektiv är att det ska vara 50 procent förskollärare och 50 procent barnskötare i den pedagogiska verksamheten.

Arbetsmiljö

Nyckeltal 1 - Sjukfrånvaro totalt ackumulerat i procent

	Oktober 2024	Oktober 2025
Sjukfrånvaro totalt ackumulerat i procent	10,7%	10,1%

Den totala sjukfrånvaron uppgick ackumulerat till 10,1 procent i oktober 2025.

Målet är att sjukfrånvaron ska minska. Enligt förvaltningens strategi är målvärdet för 2026 att den totala sjukfrånvaron ska uppgå till 9,5 procent för helåret. I ett mer långsiktigt perspektiv är målet 8,0 procent.

Nyckeltal 2 - Antal barn per heltidstjänst (personaltäthet)

	Oktober 2024	Oktober 2025
Antal barn per heltidstjänst	5,3	4,9

I oktober 2025 var det 4,9 barn per heltidsanställd i den pedagogiska verksamheten.

Målsättningen är att personaltätheten ska öka, det vill säga att det antal barn per heltidstjänst ska minska.

Nyckeltal 3 - Faktisk vistelsetid per barn (nytt nyckeltal)

	Oktober 2025
Faktisk vistelsetid per barn	07:09 (timmar : minuter)

Faktisk vistelsetid per barn är ett mått som visar hur många timmar och minuter per dag som barnen i snitt är på förskolan. Ackumulerat till och med oktober 2025, exklusive juli, var faktisk vistelsetid per barn sju timmar och nio minuter.

Faktisk vistelsetid förväntas öka under 2026 utifrån:

- Uppdrag om att erbjuda upp till 30 timmars vistelsetid på förskola för barn till föräldraledig.
- Insatser för att öka barns närvaro i förskolan

Nyckeltalet har lagts till för att synliggöra hur förutsättningarna förändras.

Förbättra chefernas förutsättningar

Nyckeltal 1 - Antal medarbetare per chef

	Oktober 2024	Oktober 2025
Antal medarbetare per chef	-	28,7

Fotnot: Förvaltningen har tagit fram en ny automatiserad beräkningsmodell under 2025, historiska mått kan tyvärr inte återskapas på ett jämförbart sätt.

I oktober 2025 var genomsnittet för antal medarbetare per chef i verksamheten 28,7.

Göteborgs Stad har sen 2024 ett rekommenderat riktvärde om 25 medarbetare per chef.

Målsättningen är att antalet medarbetare per chef i verksamheten ska minska.

Anpassning utifrån befolkningsförändring

Nyckeltal 1 - Befolkningsutveckling 1–5 år

	2025	2026	Befolkningsutveckling 1-5 år mellan 2025 och 2026
Antal barn i befolkningen 1-5 år i december enligt stadsledningskontorets prognos	31 724	31 184	-540

Budgeten utgår från att antalet barn kommer minska med 540 barn mellan 2025 och 2026.

Verksamheten har ingen möjlighet att påverka hur nyckeltalet utvecklas. Nyckeltalet bevakas utifrån att det påverkar verksamhetens förutsättningar.

Nyckeltal 2 - Lokalkostnad per barn (nytt nyckeltal)

	Helår 2024	Prognos helår 2025
Lokalkostnad per inskrivet barn	29 164	31 714

Nyckeltalet utgår ifrån antal inskrivna barn i kommunal verksamhet, snitt mars och oktober. Lokalkostnader för pedagogisk omsorg, familjecentraler, öppen förskola och mötescenter har exkluderats.

Lokalkostnader per barn kommer fortsätta öka fram till 2035 på grund av åtgärdandet av det eftersatta underhållet. Det sker också en årlig kostnadsökning utifrån den generella indexuppräknings av lokalkostnaderna. Även målsättningen om att minska barngruppernas storlek kan komma att bidra till en ökning.

4 Mål

4.1 Inledning

I nedanstående avsnitt beskrivs vad förskolenämnden ska göra under 2026 för att bidra till god måloppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål.

Beskrivningarna är i princip oförändrade jämfört med föregående år. Det finns sammantaget endast ett tillägg. Tillägget är kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål om Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald. I övrigt handlar det om några mindre justeringar av formuleringar och tillagda eller borttagna ord.

4.2 Kommunfullmäktiges mål

4.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måloppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet* genom att:

- Nämnden ska arbeta för att öka likvärdigheten inom Göteborgs förskolor genom att fortsätta prioritera hög kompetens bland barnskötare och förskollärare utifrån ett hela staden-perspektiv.
- Nämnden ska verka för att leva upp till det kompensatoriska uppdraget och omsorgen och utbildningen ska anpassas till barns olika förutsättningar och behov.
- Arbetet mot rasism, för jämställdhet och HBTQI-frågor ska stärkas, med inspiration från förskolans läroplan och de planer och riktlinjer som finns för respektive område inom stadens styrande dokument.
- Barnkonventionen ska genomsyra förvaltningens arbete.
- Alla barn som bor eller vistas under längre tid i Göteborg har rätt till förskoleplats.

4.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Segregationen i Göteborg ska brytas* genom att:

- Nämnden ska förbättra metoder och förutsättningar för att få fler barn i förskolan.
- Nämnden ska prioritera arbetet med att bryta språkklyftan i det svenska språket bland barn genom att se till att språk- och utbildningskompetensen bland förskolepersonal i förskolor med högt socioekonomiskt index höjs.
- Språkklyftet bland förskolepersonalen ska fortsätta.
- Särskilda anställningsvillkor ska prioriteras med syfte att locka utbildad förskolepersonal till socioekonomiskt utsatta stadsdelar.
- Personalutbyte mellan förskolor från olika socioekonomiska områden ska stimuleras i kompetensutvecklande syfte och för att bryta den pedagogiska segregationen.
- Arbetet med tidiga och förebyggande insatser i samverkan med andra förvaltningar och myndigheter ska förstärkas.
- Insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck ska stärkas.
- Den uppsökande verksamheten ska förbättras.
- Nämnden ska ha en tydlig inriktning över hur den socioekonomiska resursfördelningen ska fördelas för att kompensera för barns olika förutsättningar.

4.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska klara kompetensförsörjningen* genom att:

- Nämnden ska verka för att vara en attraktiv arbetsgivare genom att prioritera förbättringar av förskolepersonalens arbetsmiljö.
- På kort såväl som lång sikt ska rekrytering av utbildad personal prioriteras. Målbilden om 50 procent förskollärare och 50 procent barnskötare ska fortsatt genomsyra förvaltningens kompetensförsörjning.
- Vikariebehovet ska i högre utsträckning täckas av tillsvidareanställd personal.

4.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist* genom att:

- Nämnden ska verka för stärkt samverkan med andra berörda nämnder och bolag kopplat till stadsplaneringen i tidigt skede för en grönare miljö runt stadens förskolor
- Nämnden ska verka för mer grönska på stadens förskolegårdar bland annat genom att samverka i tidigare skede.

4.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald* genom att:

- Nämnden ska arbeta med att minska matsvinnet genom att kockar och annan servicepersonal ges bra förutsättningar för detta ändamål.
- Andelen ekologiska livsmedelinköp ska på sikt öka.
- Nämnden ska fortsätta förebygga och minska avfall och källsortera effektivt.
- Gröna förskolegårdar ska bidra till att öka den biologiska mångfalden.
- Hållbarhetsperspektivet ska genomsyra barnens pedagogiska verksamhet och utbildning genom att barnen ska stärkas i sin kunskap och nyfikenhet kring natur, miljö, biologisk mångfald och klimatpåverkan.
- Arbetet med giftfri förskola ska fortsätta.

4.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Omhändertagande

I nämndens genomförandeplan anges att barnens rätt till omsorg, utbildning och förskolepersonalens arbetsmiljö ska vara det främsta fokuset för att leva upp till göteborgarnas och vårdnadshavares förväntningar på förskolan.

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar därmed nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov* genom att:

- Nämnden ska prioritera förskolornas förutsättningar.
- Nämnden ska kapa onödig byråkrati och administration
- Nämnden ska stärka det stöd som förskolor behöver för att leva upp till sitt kompensatoriska och grundläggande uppdrag.
- Nämnden ska i ett tidigt skede av planeringen av ny bebyggelse inkomma med synpunkter kring behovet av förskola så att behovet av förskola täcks.

4.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor* genom att:

- Nämnden ska prioritera det systematiska arbetsmiljöarbetet och tydligare uppföljning i arbetet.
- Nämnden ska utveckla konkreta metoder för att sänka de höga sjukskrivningstalen generellt och bland barnskötare och förskollärare i synnerhet, med personalens och barnens bästa i fokus. Nämnden ska fortsätta ha täta dialoger med de fackliga organisationerna i detta arbete.
- Nämnden ska möjliggöra för förskollärare och arbetslag att avsätta mer planeringstid för förskolans pedagogiska verksamhet.
- Nämnden ska fortsätta skapa bättre förutsättningar för rektorer att lättare axla chefsrollen och arbetsmiljöansvaret genom att säkerställa adekvat utbildning och kompetens i grundläggande arbetsmiljöarbete.

4.3 Uppföljning mål

Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål kommer ske i samband med delårsrapport augusti och årsrapport.

5 Uppdrag

5.1 Inledning

I kommunfullmäktiges budget 2026 har nämnden fått ansvar för tio nya uppdrag. Det finns också tre uppdrag som riktats till annan nämnd där samverkan ska ske med förskolenämnden.

Utöver budgetuppdragen från kommunfullmäktige har nämnden i samband med fastställandet av genomförandeplan inför 2026 beslutat om ytterligare fyra nya uppdrag som ska omhändertas under nästa år.

Uppdragen från nämndens genomförandeplan ska genomföras under aktuellt budgetåret om inget annat anges.

5.2 Uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges budgetuppdrag till förskolenämnden
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att arbeta in långsiktiga ekonomiska, ekologiska och sociala risker i samband med den årliga samlade riskbilden.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att i samverkan med stadsfastighetsnämnden genomföra åtgärder för att få fler att välja cykel för att pendla till arbetet. Arbetet ska ske utifrån lokala förutsättningar och behov. Lokala arbetstagarrepresentanter ska involveras i genomförandet. Återrapporteringen ska ske till respektive nämnd/bolagsstyrelse.
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, förskolenämnden, grundskolenämnden och socialnämnderna får i uppdrag att påskynda arbetet med att uppnå det lönepolitiska ställningstagandet och jämställda löner.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att, utifrån sina specifika förutsättningar, säkerställa cirkulär hantering av inventarier och arbetskläder. Göteborgs Stads Leasing AB ska i samverkan med stadsmiljönämnden leda och stödja arbetet.
Förskolenämnden får i uppdrag att implementera arbetssätt och rutiner för att förebygga och minska avfall i samtliga verksamheter. Återrapporteringen ska ske till förskolenämnden.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att upplåta de Förtidsröstningslokaler och vallokaler som efterfrågas av valnämnden för att säkerställa tillgång till vallokaler över hela Göteborg.
Förskolenämnden får i uppdrag att erbjuda upp till 30 timmars vistelsetid på förskola för barn till föräldralediga. Återrapporteringen ska ske till förskolenämnden.
Förskolenämnden får i uppdrag att inrätta sociala förskoleteam för att stärka det förebyggande och främjande arbetet så att fler barn får goda uppväxtvillkor. Återrapporteringen ska ske till förskolenämnden.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att utifrån 2025 års analyser av inköp i Göteborgs Stads spendrapport och miljöspendrapport inarbeta förbättringar avseende kostnadsmedvetenhet, långsiktighet och hållbarhet med mål om att minska konsumtionen i ordinarie arbete och uppföljning. Inköps- och upphandlingsnämnden ska bistå i detta arbete.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att understödja och bidra till Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020–2030.

Kommunfullmäktiges budgetuppdrag till annan nämnd där samverkan ska ske med förskolenämnden
Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för arbetsmarknad- och vuxenutbildning anordna återkommande utbildningsinsatser för rektorer, lärare och annan skolpersonal i syfte att stärka arbetet mot antisemitism, islamofobi och andra former av rasism. Återrapporteringen ska ske till kommunstyrelsen.
Socialnämnden Nordost får i uppdrag att i samverkan med AB Framtiden, förskolenämnden och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ta fram och pröva en modell för uppsökande verksamhet i tvärprofessionella team. Arbetet ska inspireras av den danska modellen "Staircase to Staircase". Återrapporteringen ska ske till socialnämnden Nordost.
Kulturnämnden får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden, förskolenämnden, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden ta fram förslag för att bättra tillgodose barn och äldres behov av kultur. Återrapporteringen ska ske till kulturnämnden.

5.3 Uppdrag från nämnden

Uppdrag från förskolenämndens genomförandeplan
Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda kostnad för att alla barn, oavsett vårdnadshavares sysselsättning, får rätt till 30 h i förskolan per vecka.
Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda hur individuella lösningar kan möjliggöras för familjer i behov av oregelbunden omsorg på kvällar, nätter och/eller helger exempelvis i form av dubbla placeringar eller omsorg i hemmet.
Förskoleförvaltningen ska avsätta tillräckligt med resurser till intern service för att alla barn ska erbjudas mat som följer livsmedelsverkets rekommendationer och i tillräcklig mängd så att alla kan äta sig ordentligt mätta. Budgeten ska också anpassas utifrån verksamhetens faktiska behov och åtgången på olika kategorier av mat.
Förskoleförvaltningen får i uppdrag att genomföra insatser utifrån rekommendationerna från uppföljningen av målen i stadens miljö- och klimatprogram.

5.4 Uppföljning uppdrag

Uppföljning av uppdragen rapporteras i samband med delårsrapporterna och årsrapporten. Enligt förskoleförvaltningens rutin för månatlig uppföljning av politiska uppdrag får förskolenämnden även ta del av löpande uppföljning av uppdragen som information.

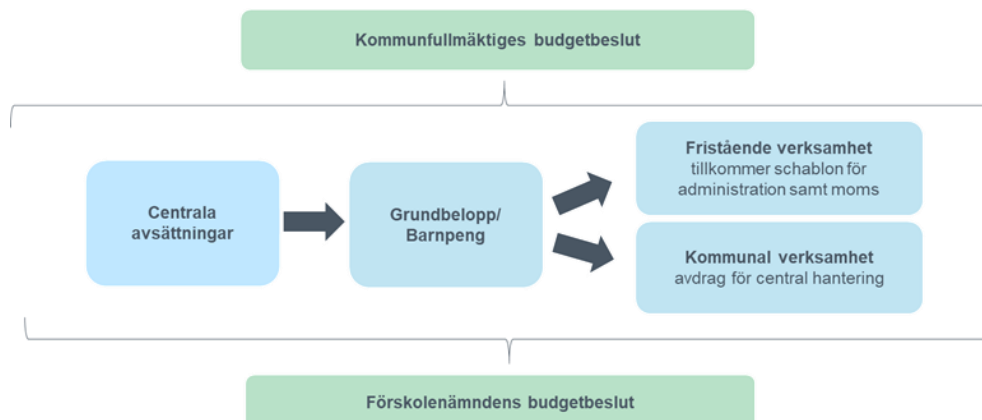
6 Nämndspecifika inriktningar

I förskolenämndens genomförandeplan finns det utöver det som framgår i föregående avsnitt även nämndspecifika inriktningar som kompletterar och förtydligar de redan beslutade inriktningarna från Göteborgs Stads budget.

Samtliga nämndspecifika inriktningar omhändertas via arbetet kopplat till verksamhetens utvecklingsområden, kommunfullmäktiges budgetmål, tilldelade uppdrag eller åtgärder i samlad riskbild. Det kommer därmed inte ske någon separat uppföljning eller redovisning av de nämndspecifika inriktningarna.

7 Resursfördelning

7.1 Steg för steg - fördelning av resurser

Steg 1 – Kommunfullmäktiges budgetbeslut

I budgeten beslutar kommunfullmäktige vilken budgetram som förskolenämnden får. Det blir utgångspunkten för resursfördelningen.

Steg 2 – Centrala avsättningar

I steg 2 dras nämndens kostnader för myndighetsutövning, administration samt reserv för befolkning- och efterfrågeförändring av från budgetramen. Även avsättning för förebyggande och ej lagstadgad verksamhet samt interkommunal ersättning och särskilt stöd (tilläggsbelopp) görs i detta steg.

Steg 3 – Barnpeng

Barnpengen beräknas utifrån den budget som återstår efter att centrala avsättningar gjorts. Barnpengen delas in i två delar, grundbelopp och strukturbelopp, via resursfördelningsmodellen. Grundbeloppet bestäms per barn i förskolan och är lika för både kommunal och fristående verksamhet.

Steg 4 – Avdrag för kommunal verksamhet

För de kommunala förskolorna återstår steget att göra avdrag för sådan central hantering som förvaltningen valt att organisera under stöдавdelningarna, exempelvis lokaler.

7.2 Tilldelad ekonomisk ram från kommunfullmäktige

Nämndens kommunbidrag för 2026 är 5 368 miljoner kronor. Jämfört med 2025 ökar nämndens kommunbidrag med 227 miljoner kronor, vilket motsvarar en ramhöjning med 4,4 procent. I ramen ingår även avdrag för minskad befolkning med motsvarande 79 miljoner kronor.

Kommunbidrag i tkr	2025	2026
Ram	5 141 520	5 368 320
% förändring ram		4,4%

I kommunbidraget ingår politiska justeringar och satsningar enligt nedan:

- 100 miljoner kronor i ramhöjning för bland annat resurser till förskolor med särskilda utmaningar och ökad personaltäthet
- 40 miljoner kronor (halvårseffekt) riktade till uppdrag om att erbjuda 30 timmar förskola för föräldralediga
- 8 miljoner kronor riktade till utökning av sju timmars arbetsdag förskolan i socioekonomiskt utsatta områden
- 6 miljoner kronor riktade till arbete med avfallssnål förskola
- 2,7 miljoner kronor riktade till sociala förskoleteam
- 1,6 miljoner kronor riktade till familjecentraler

7.3 Förutsättningar budget 2026

Budgetramen för 2026 ger goda förutsättningar. Nämnden har fått en ramhöjning som kompenserar för ökade kostnader utöver prisindex för kommunal verksamhet (pkv). Ramen ökar med 227 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning om 4,4 procent. Budgetförutsättningar innehåller samtidigt en minskning av ramen till följd av färre barn, motsvarande 79 miljoner kronor.

Övriga förutsättningar i budgetförslaget:

- Ökade lokalkostnader utöver index enligt underlag från Stadsfastighetsförvaltningen, 55 miljoner kronor
- Satsningen avseende rektorer från 2025 fortsätter under 2026, 6 mnkr
- Bemanningseenheterna, 20 miljoner kronor (ytterligare 10 miljoner kronor)
- Särskilt stöd, 53 miljoner kronor
- Ekologiska livsmedel, 4,5 miljoner kronor
- Ledarskapsutveckling chefer, 1,5 miljoner kronor
- 3 procent effektivisering på stöдавdelningarna, 10 miljoner kronor
- Effektivisering intern service till följd av färre barn, 7 miljoner kronor
- Effektivisering av pedagogisk omsorg till följd av färre barn, 4 miljoner kronor

7.3.1 Fördelning statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan

För att förbättra förskolornas planeringsförutsättningar föreslås nämnden besluta att statsbidragen för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan ska fördelas i samband med budget, enligt samma principer som barnpengen fördelas till samtliga förskolor.

Förvaltningen föreslår att 1 procent av det kvalitetshöjande statsbidraget för de kommunala förskolorna avsätts för kompetensutveckling. Satsningen innebär utökade platser på barnskötarutbildningen och inkludera personal från bemanningseenheterna. Målet är att samtliga förskoleassistenter ska ges möjlighet att vidareutbilda sig till barnskötare.

Fördelning av 2026 års statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan till fristående förskolor beslutas i eget ärende (FSF-2025-02474).

7.3.2 Indexuppräkning avgifter

Enligt den taxekonstruktion som kommunfullmäktige har beslutat om beräknas avgiften för förskola och pedagogisk omsorg som en procentandel av hushållets totala bruttoinkomst. Den högsta månadsavgiften (maxtaxan) baseras på den högsta avgiftsgrundande bruttoinkomsten (inkomsttaket) som revideras av Skolverket senast den 1 december inför det kommande året.

Avgifterna för 2026 har räknats upp enligt den revidering Skolverket gjort inför 2026, se bilaga 3.

I regeringens budgetproposition för 2026 ingår ett förslag om sänkta avgifter för förskola inom ramen för maxtaxan. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Om förslaget går igenom kommer avgifterna räknas ner under 2026.

Kommunen erhåller statsbidrag som kompensation för att maxtaxa tillämpas. Förskolenämnden får del av detta statsbidrag genom en justering av nämndens budgetram. Eventuella upp- eller nedskrivningar av avgifterna påverkar därmed inte nämndens ekonomiska förutsättningar.

7.4 Fördelning av resurser 2026

Nedan visas budget fördelat på kategorierna intäkter, kostnader och kommunbidrag. Uppgifterna gällande fördelningen mellan intäkter och kostnaderna är än så länge preliminära. Siffrorna kan säkerställas först då detaljbudgeten är upprättad.

Tkr	2025	2026
Intäkter	572 379	590 515
Kostnader	-5 713 889	-5 958 835
Kommunbidrag	5 141 520	5 368 320
Resultat	0	0

Nedan tabell visar kostnader som inte ingår i barnpengen eller som fördelas i särskild ordning.

	2025	2026
Förskolenämnden total ram	5 141 520	5 368 320
Administration mm ink löneavtal, löneskuld, lokala mötescentrum	-339 365	-359 916
Risk, befolknings- och efterfrågeförändringar samt resultatreglering	-25 600	-10 000
Kommungemensamma tjänster	-135 912	-136 196
Överkapacitet lokaler	-25 429	-48 525
Vidareutbildning befintlig personal på betald arbetstid	-5 000	0

	2025	2026
7 timmars-arbetsdag	-6 000	-8 000
30h förskola för föräldralediga		-40 000
Lönesatsning		-7 000
Avfallssnål förskola		-6 000
Pedagogisk omsorg (egen verks)	-20 076	-21 335
Pedagogisk omsorg samt omsorg på obekväm arbetstid (frist. verks)	-21 152	-15 330
Omsorg på obekväm arbetstid	-19 160	-20 964
Öppen förskola (inkl utökade öppettider)	-29 616	-31 727
Rektorer öppna förskolan och pedagogisk omsorg	-6 221	-5 192
Lokalhyror öppen förskola, familjecentraler och dagbarnvårdarlokal	-15 340	-15 190
FCA (jämlig stad)	-2 295	-2 734
Försäkring alla stadens barn	-4 412	-4 485
Ersättning för interkommunal placering, fristående verksamhet och särskilt stöd		
Tillkommer ersättning från andra kommuner	11 714	12 824
Särskilt stöd och tilläggsbelopp	-110 336	-108 464
Specialförskolor	-22 860	-21 008
Ersättning barn i andra kommuner	-15 426	-15 003
Ersättning barn i fristående i andra kommuner	-11 116	-11 377
Ram att fördela i barnpeng	4 337 918	4 492 698
Avgår barnpeng totalt	803 602	875 622

7.4.1 Centrala avsättningar

Kommuner har kostnader kopplade till sitt generella myndighetsansvar eller till sitt huvudmannansvar enligt skollagen, vilket enskilda huvudmän inte har. Dessa kostnader finns synliggjorda under centrala avsättningar.

Kostnadsökningar som skett under centrala avsättningar avser kommungemensamma tjänster, investeringsrelaterade driftskostnader samt överkapacitet lokaler (lokaler som inte används av verksamheten).

Om faktorer i omvärlden som till exempel efterfrågeökning avviker från planerna bör nämnden ha en ekonomisk buffert för den typen av riskhantering. Nämnden tar årligen ställning till buffertens storlek utifrån riskvärdering i sitt budgetbeslut. I

budget har 10 miljoner kronor (0,2 procent) avsatts för riskhantering.

7.4.2 Förebyggande och ej lagstadgad verksamhet

Resurser till pedagogisk omsorg fördelas med en prestationsbaserad modell. Modellen bygger på samma principer som används vid fördelning till de fristående enheterna som har pedagogisk omsorg. Fördelningsmodellen har sin utgångspunkt i beslutad resursfördelningsmodell för förskolan.

Den modell som används vid fördelning av resurser till omsorg på obekväm arbetstid består av två delar: dels en ersättning för de barn som är inskrivna i den ordinarie dagtidsverksamheten, dels ett anslag för den tid som utgör omsorg på obekväm arbetstid. Detta innebär att det för inskrivna barn i dagverksamheten utgår barnpeng och att verksamheten som bedriver omsorg på obekväm arbetstid får ett fast anslag.

Det finns idag 20 öppna förskolor i staden som är helt anslagsfinansierade. Av dessa är det 10 öppna förskolor som är samlokaliserade med annan verksamhet. Under 2026 kommer ytterligare en öppen förskola att starta.

7.4.3 Tilläggsbelopp, extraordinärt stöd och specialförskolor

När ett barn i fristående verksamhet är i behov av omfattande särskilt stöd ska hemkommunen betala ett tilläggsbelopp. Beloppet för barn i behov av särskilt stöd ska bestämmas individuellt utifrån barnens behov.

För att ge barn som är i behov av extraordinärt stöd finns det en motsvarande hantering som ovan för den kommunala verksamheten. Verksamheten har kartlagt behovet och utvecklat en modell för hantering av ansökningar och fördelning av medel. I budget för 2026 har hänsyn tagits till minskat barnantal.

Idag har förvaltningen fem centralt anslagsfinansierade specialförskolor.

- Bronsåldersgatan tal och språk
- Bronsåldersgatan döv och hörsel
- Kålhagen 2 (Specialförskola Nallen)
- Welandersgatan 37 (Broströmsgården)
- Arve Marias Väg 21

7.4.4 Ram att fördela i barnpeng

Ram att fördela till fristående och kommunala förskolor i grundbelopp och strukturbelopp, har ökat med 7,3 procent jämfört med 2025.

7.4.5 Barnpeng

Grundbelopp			
Ålder/serviceform	15 tim	25 tim	heltid
0-2 år	99 350	149 025	198 700
3-5 år	74 513	111 769	149 025

Grundbelopp småskalighet	
Ålder/serviceform	15, 25 och heltid
0-2 år	184 420
3-5 år	138 613

7.4.6 Fristående verksamhet

Ersättningsbelopp till fristående verksamhet beslutas i eget ärende (FSF-2025-01784).

7.4.7 Kommunal verksamhet

Nedan tabell visar de avdrag som görs för kommunala förskolorna innan barnpengen fördelas.

Avgår kommunala enheter	Kommunala enheter 2025	Kommunala enheter 2026
Lokaler	-756 476	-801 430
Rektorer	-174 250	-189 070
Löneavtal	-94 150	-81 335
Barnhälsa	-62 671	-65 086
Digitalisering	-3 936	-3 791
Intern service	-507 321	-526 609
Fastighetsservice	-32 759	-36 671
Personalförstärkning nyetablering	-4 500	-2 000
Strategisk personalplanering	-3 742	0
Centrala utbildningssatsningar för personal	-4 328	-12 385
Anslagsfinansierad verksamhet skärgården	-966	-664
Intraprenad Kössö förskola	-2 024	-2 089
Anslag en-avdelningsförskolor	-1 800	-2 520
Kultur i förskolan	-3 000	-3 000
Bemanningsenhet förskola	-10 000	-20 000
VC budget	-41 500	-107 000
Avsättning kortspåret	0	-20 000
Tillkommer avgifter förskola, bidrag nattverksamhet och försäljning av verksamhet grundskolan	289 789	304 939
Avgår kommunal enheter	-1 413 635	-1 568 710
Förändring		-155 075

När ramen för barnpengen är fastställd och beloppen per barn är beräknade görs avdrag för de kommunala förskolorna. Förvaltningen har valt att lägga verksamhet som inte är pedagogisk utanför rektorernas ansvar. Avdragen gäller budget för exempelvis hyror, intern service, barnhälsa, lönerevision och digitalisering.

Det görs även ett avdrag som syftar till att ge verksamhetscheferna resurser för att i större utsträckning kunna styra verksamhetens utveckling i enlighet med budgetens målsättningar. Avdraget ska också ge möjlighet att kompensera för lokala behov.

Avdrag görs även för budgetmedel som ska omfördelas internt mellan förskolor, som med förskolorna på öarna i södra skärgården och en-avdelningsförskolor.

För att få en samlad bild över effekten för de kommunala förskolorna behöver hänsyn även tas till statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder. I budgetförslaget för 2026 ingår hela den beslutade bidragsramen om 158 miljoner kronor. Skolverket har inte räknat med den statsbidragsökning som framgår av regeringens budgetproposition avseende kvalitetshöjande åtgärder. Eftersom statsbidraget förväntas utökas men dess exakta omfattning ännu är okänd, har förvaltningen beslutat att fördela medel på samma nivå som 2025, det vill säga 170 miljoner kronor, vilket innebär en risk om 12 miljoner kronor.

7.5 Ekonomisk och organisatorisk påverkan

Enligt senaste prognosen från SKR beräknas prisindex för kommunal verksamhet till 3,0 procent under 2026. Uppräkningen av barnpengen motsvarar därmed en real ökning om 4,3 procent. Det innebär att verksamheten under 2026 kommer kunna genomföra kvalitetshöjande insatser. Insatserna kommer i första hand utgå ifrån de centrala utvecklingsområden som verksamheten identifierat inför 2026, se beskrivning i avsnitt 3.2.

Föreslagen budget förutsätter att verksamheten anpassar organisationen utifrån förväntad befolkningsminskning.